

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

**до проєкту наказу Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України
«Про затвердження Змін до Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань
з питань охорони праці», затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці
від 26 січня 2005 року № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України
15 лютого 2005 року за № 231/10511**

Зміст положення (норми) чинного законодавства	Зміст відповідного положення (норми) проєкту акта
Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року № 15, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 231/10511	
Глава 3. Організація навчання і перевірки знань з питань охорони праці на підприємстві	Глава 3. Організація навчання і перевірки знань з питань охорони праці
3.9. До складу комісії підприємства можуть залучатися страхові експерти з охорони праці відповідного робочого органу виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України (далі – Фонд) та викладачі охорони праці, які проводили навчання.	3.9. До складу комісії підприємства можуть залучатися страхові експерти з охорони праці відповідного територіального органу уповноваженого органу управління в системі загальнообов’язкового державного соціального страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та від нещасного випадку (далі – територіальний орган уповноваженого органу управління) та викладачі охорони праці, які проводили навчання.
3.20. Страхові експерти з охорони праці Фонду як члени постійно діючих комісій з перевірки знань з питань охорони праці проходять навчання з питань охорони праці відповідно до Типового положення, а перевірку знань у порядку, визначеному правлінням Фонду, за участю представника Держпраці.	3.20. Страхові експерти з охорони праці територіального органу уповноваженого органу управління як члени постійно діючих комісій з перевірки знань з питань охорони праці проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці відповідно до Типового положення.
Додаток 1 до Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	
Додаток 1 до пункту 3.14 Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	Додаток 1 до пункту 3.13 Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці
Додаток 4 до пу	

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Висоцький Тарас Миколайович**
Сертифікат 6FA97849F1B2570D04000000125C0200A1050800
Дійсний з 31.07.2025 14:11:56 по 31.07.2027 14:11:56

Мінекономіки

нь охорони праці

4703-05/57184-03 від 27.08.2025

Зміст положення (норми) чинного законодавства	Зміст відповідного положення (норми) проєкту акта
ТИПОВІ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН І ПРОГРАМА навчання з питань охорони праці посадових осіб Тематичний план	ТИПОВІ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН І ПРОГРАМА навчання з питань охорони праці посадових осіб Тематичний план
..... Тема 7. Надання домедичної допомоги потерпілим у разі нещасного випадку. Тема 9. Управління роботами з профілактики та ліквідації наслідків аварій.	 Тема 7. Основи надання домедичної допомоги потерпілим у разі нещасного випадку. Тема 9. Управління роботами з профілактики та ліквідації наслідків аварій та дії в умовах воєнного стану.
Програма ТЕМА 1. ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ ПРО ОХОРОНУ ПРАЦІ Основні положення Закону України «Про охорону праці». Поняття охорони праці. Соціально-економічне значення охорони праці. Основні законодавчі акти з охорони праці: Закон України «Про охорону праці», «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування», Кодекс законів про працю України та прийняті відповідно до них нормативно-правові акти, а також Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Кодекс цивільного захисту України, Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку». Основні вимоги Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. Стимулювання охорони праці. Заохочення працівників за активну участь у роботі зі створення безпечних та нешкідливих умов праці. Застосування при розрахунках страхових внесків до Фонду соціального страхування України (далі – Фонд) знижок та надбавок	Програма ТЕМА 1. ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ ПРО ОХОРОНУ ПРАЦІ Основні положення Закону України «Про охорону праці». Поняття охорони праці. Соціально-економічне значення охорони праці. Основні законодавчі акти з охорони праці: Кодекс законів про працю України, Закони України «Про охорону праці», «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування» та прийняті відповідно до них нормативно-правові акти, а також Кодекс цивільного захисту України, Закони України «Про систему громадського здоров’я», «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку». Основні вимоги Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві. Стимулювання охорони праці. Заохочення працівників за активну участь у роботі зі створення безпечних та нешкідливих умов праці. Виключити.

Зміст положення (норми) чинного законодавства	Зміст відповідного положення (норми) проєкту акта
для кожного підприємства. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Основні положення Закону України «"Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»: завдання страхування та сфера дії закону, основні принципи страхування; управління страхуванням. Обов'язки Фонду: відшкодування шкоди, заподіяної застрахованому ушкодженням його здоров'я, відшкодування моральної шкоди, профілактична діяльність Фонду, направлена на усунення загрози здоров'ю працівників, викликані умовами праці; фінансування страхування від нещасних випадків. Страхові тарифи, диференційовані в залежності від класу професійного ризику виробництва, а також від фактичних умов та безпеки праці на виробництві. Закон України «Про колективні договори». Регулювання питань охорони праці в колективному договорі. Комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійного захворювання, аваріям і пожежам. Праця інвалідів. Порядок навчання, перекваліфікації та працевлаштування інвалідів відповідно до медичних рекомендацій. Умови використання їх праці у нічний час та на понаднормованих роботах. ТЕМА 3. ВИБУХОНЕБЕЗПЕКА ВИРОБНИЦТВ І ВИБУХОЗАХИСТ	Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Основні положення Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»: завдання страхування та сфера дії закону, основні принципи страхування; управління страхуванням. Завдання, функції, права та обов'язки уповноваженого органу управління в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та від нещасного випадку та його територіальних органів відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Виключити. Закон України «Про колективні договори і угоди». Регулювання питань охорони праці в колективному договорі. Комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійного захворювання, аваріям і пожежам. Праця осіб з інвалідністю. Порядок навчання, перекваліфікації та працевлаштування осіб з інвалідністю відповідно до медичних рекомендацій. Умови використання їх праці у нічний час та на понаднормованих роботах. ТЕМА 3. ВИБУХОНЕБЕЗПЕКА ВИРОБНИЦТВ І ВИБУХОЗАХИСТ
..... Параметри і властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища; фактори, що характеризують небезпеку вибуху,	 Параметри і властивості, що характеризують вибухонебезпеку

Зміст положення (норми) чинного законодавства	Зміст відповідного положення (норми) проєкту акта
ГОСТ 12.1.010-76 «Взрывобезопасность. Общие требования». ТЕМА 7. НАДАННЯ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОТЕРПІЛИМ У РАЗІ НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ Стислі основи анатомії та фізіології людини. Поняття домедичної допомоги. Основні принципи надання домедичної допомоги і правильність, доцільність дій, швидкість, рішучість, спокій. Домедична допомога при кровотечі. Класифікація кровотечі. Основні види кровотечі, їх ознаки. Домедична допомога при капілярній кровотечі. Домедична допомога при артеріальній та венозній кровотечі. Засоби зупинки кровотечі. Зупинка кровотечі притискуванням пошкодженої судини до підлеглої кістки, максимальним згинанням кінцівки. Зупинка кровотечі за допомогою джгута чи джгута-закрутки. Способи реанімації, підготовки потерпілого до реанімації. Штучне дихання способом «з рота в рот» чи «з рота в ніс». Непрямий (закритий) масаж серця. Домедична допомога при потопленні. Види електротравм. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму. Термічна, електрична та біологічна дія електричного струму на організм людини. Правила надання домедичної допомоги потерпілим від ураження електричним струмом. Домедична допомога при ударах. Струс головного мозку. Удари в області хребта. Синдром здавлювання. Домедична допомога при вивихах і розтягненні зв'язок. Домедична допомога при отруєнні газами. Симптоми отруєнь. Вплив різних газів на організм людини і його наслідки. Домедична допомога при пораненнях. Визначення та класифікація ран. Види перев'язувального матеріалу. Типи пов'язок. Правила накладання пов'язок. Домедична допомога при переломах. Класифікація переломів. Правила накладання шин. Домедична допомога при ушкодженні хребта та кісток тазу.	середовища; фактори, що характеризують небезпеку вибуху. ТЕМА 7. ОСНОВИ НАДАННЯ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОТЕРПІЛИМ У РАЗІ НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ Загальні поняття про анатомію і фізіологію людини. Загальні питання будови та функцій людського організму. Поняття домедичної допомоги. Основні принципи надання домедичної допомоги і правильність, доцільність дій, швидкість, рішучість, спокій. Основні види кровотечі, їх ознаки. Важливість домедичної допомоги при кровотечі та порядок її надання. Основи домедичної допомоги при капілярній кровотечі. Основи домедичної допомоги при артеріальній та венозній кровотечі. Засоби зупинки кровотечі. Зупинка кровотечі притискуванням пошкодженої судини до підлеглої кістки, максимальним згинанням кінцівки. Зупинка кровотечі за допомогою джгута чи джгута-закрутки. Зупинка кровотечі в умовах кризової ситуації: використання джгутів, турнікетів, інших засобів зупинки критичних кровотеч. Необхідність проведення реанімаційних заходів. Способи реанімації, підготовки потерпілого до реанімації. Штучне дихання способом «з рота в рот» чи «з рота в ніс». Реанімація в умовах обмеженого простору, укриття або блокування. Техніки проведення реанімації за відсутності повноцінного медичного обладнання. Техніка проведення непрямого (закритого) масажу серця. Домедична допомога при потопленні. Порятунок постраждалих у воді під час масових затоплень. Техніка реанімації в умовах кризових ситуацій (затоплення, завали, обстріли). Симптоми, ознаки та види електротравм. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму. Термічна, електрична та біологічна дія електричного струму на організм

Зміст положення (норми) чинного законодавства	Зміст відповідного положення (норми) проєкту акта
Опіки, їх класифікація. Домедична допомога при хімічних та термічних опіках, при опіку очей. Домедична допомога при тепловому та сонячному ударах. Запобіжні заходи щодо інфікування СНІДом під час надання домедичної допомоги потерпілим при нещасних випадках.	людини. Правила надання домедичної допомоги потерпілим від ураження електричним струмом. Основи домедичної допомоги при ударах, вивихах, розтягненнях. Типові симптоми струсу головного мозку. Удари в області хребта, виявлення причини та алгоритм дій при допомозі потерпілому. Синдром здавлювання, його ознаки та перша допомога. Основи домедичної допомоги при вивихах і розтягненні зв'язок. Імобілізація та перевезення постраждалих при травмах хребта і внутрішніх органів. Запобігання додатковим травмам при завалах і обстрілах. Симптоми отруєнь та основи домедичної допомоги при отруєнні газами. Вплив різних газів на організм людини і його наслідки. Правила використання засобів індивідуального захисту, зокрема протигазів і респіраторів. Протоколи евакуації та деконтамінації після хімічних чи токсичних атак. Поняття про рани, їх класифікація. Основи домедичної допомоги при пораненнях. Види перев'язувального матеріалу. Типи та правила накладання пов'язок. Допомога при вогнепальних і осколкових пораненнях. Застосування спеціалізованих биндажів, гемостатичних засобів. Обробка забруднених ран в екстремальних умовах (дефіцит води, антисептиків). Загальні поняття про переломи, їх різновиди та симптоми. Основи домедичної допомоги при переломах. Правила накладання шин. Основи домедичної допомоги при ушкодженні хребта та кісток тазу. Імобілізація при масових переломах у кризових ситуаціях. Техніки транспортування в умовах кризових ситуацій або завалів. Використання підручних засобів для шинування і фіксації переломів. Опіки, їх класифікація. Основи домедичної допомоги при хімічних та термічних опіках, при опіках очей, при тепловому та сонячному ударах. Допомога при фосфорних опіках та опіках, спричинених запалювальними сумішами. Промивання та

Зміст положення (норми) чинного законодавства	Зміст відповідного положення (норми) проєкту акта
Примітка. Навчання за темою 7 проводиться фахівцями з медичною освітою. ТЕМА 9. УПРАВЛІННЯ РОБОТАМИ З ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ АВАРІЙ Великі виробничі аварії, їх типи, причини та наслідки. Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку та безпеку життя і здоров'я людей. Приклади великих техногенних аварій і катастроф та їх наслідки. Законодавчі та інші нормативні акти світової спільноти та України щодо забезпечення контролю, управління та	нейтралізація хімічних опіків в умовах обмеженого доступу до води. Ризики інфікування та заходи профілактики інфекційних хвороб, що передаються парентеральним шляхом (ВІЛ-інфекція, вірусні гепатити В, С, D, сифіліс тощо), під час надання домедичної допомоги потерпілим у разі нещасних випадків. Вплив вибухових і осколкових травм на організм людини. Ознаки баротравм та контузій. Перша оцінка стану потерпілого внаслідок вибухових і масових уражень. Основи радіаційної безпеки. Джерела радіації. Біологічна дія радіації на організм людини. Ознаки радіаційного ураження. Організація дій працівників в умовах радіаційної небезпеки. Дезактивація постраждалого. Надання базової допомоги постраждалим. Масові ураження, їх наслідки та алгоритм надання допомоги постраждалим при масових ураженнях. Психологічна підтримка постраждалих та інших працівників під час та після кризових ситуацій. Примітка. Навчання за темою 7 проводиться фахівцями з медичною освітою або фахівцями, які успішно пройшли навчання за програмою «Інструктор з надання догоспітальної допомоги», «Інструктор з надання першої допомоги», або мають кваліфікацію за професією «Інструктор з тактичної медицини». ТЕМА 9. УПРАВЛІННЯ РОБОТАМИ З ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ АВАРІЙ ТА ДІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ I. Загальне поняття про аварії та виробничий травматизм. Аварії на виробництві, їх типи, причини та наслідки. Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку та безпеку життя і здоров'я працівників. Приклади великих техногенних аварій і катастроф та їх наслідки. Класифікація виробничих небезпечних

Зміст положення (норми) чинного законодавства	Зміст відповідного положення (норми) проєкту акта
захисту від основних видів виробничих небезпечних чинників. Класифікація виробничих небезпечних чинників в залежності від властивостей технологічних процесів та небезпечних речовин (різновиди вибухів, пожеж; вибухи киплячих рідин, що викидають пар, викиди токсичних речовин; порушення цілісності інженерних споруд, будівель тощо). Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки». Ідентифікація об'єктів підвищеної небезпеки (далі-ОПН). Повноваження суб'єкта господарювання, який має ОПН, щодо організації робіт з ідентифікації ОПН. Роль адміністрації та керівників підрозділів підприємства у виявленні небезпечного промислового устаткування, проведенні оцінки небезпечних промислових факторів, розробці планів ліквідації аварій та аварійно-рятувальних заходів, розробці заходів щодо підвищення рівня безпеки виробництва, організації навчання та протиаварійних тренувань персоналу. Формування звітів про стан безпеки праці, проведену протиаварійну роботу та про аварії, що сталися. Декларування безпеки ОПН - оцінка рівня небезпеки об'єктів, установлення імовірності можливих аварій, установлення прийняттого ризику та розробка заходів щодо його зниження. Мета і методика виявлення небезпечних чинників виробничих аварій. Визначення пріоритетів. Прогнозування аварій на виробництві. Методики оцінки можливостей виникнення аварій під час здійснення окремих технологічних процесів. Повноваження місцевих органів виконавчої влади щодо регулювання життєдіяльності ОПН. Роль місцевих органів виконавчої влади при вирішенні питань розміщення небезпечних промислових установок, у наданні допомоги підприємствам, проведенні інспекцій, ліквідації наслідків аварій, забезпеченні безпеки населення. Функціональна структура управління роботами з профілактики та ліквідації наслідків аварій. Взаємодія органів місцевої влади та керівників аварійно небезпечних виробництв щодо запобігання аваріям та ліквідації їх наслідків. Складання переліку промислових установок - джерел загрози великих	чинників в залежності від властивостей технологічних процесів та небезпечних речовин (різновиди вибухів, пожеж; вибухи киплячих рідин, що викидають пар, викиди токсичних речовин; порушення цілісності інженерних споруд, будівель тощо). Основні положення Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки». Ідентифікація об'єктів підвищеної небезпеки (далі – ОПН). Обов'язки оператора, який має ОПН, щодо організації робіт з ідентифікації ОПН. Роль адміністрації та керівників підрозділів підприємства у виявленні небезпечного промислового устаткування, проведенні оцінки небезпечних промислових факторів, розробці планів ліквідації аварій та аварійно-рятувальних заходів, розробці заходів щодо підвищення рівня безпеки виробництва, організації навчання та протиаварійних тренувань персоналу. Мета і методика виявлення небезпечних чинників виробничих аварій. Визначення пріоритетів. Прогнозування аварій на виробництві. Методики оцінки можливостей виникнення аварій під час здійснення окремих технологічних процесів. Забезпечення безпечної роботи на ОПН в умовах відсутності енергозабезпечення та водопостачання. Співпраця з аварійно-рятувальними службами та військовими підрозділами для забезпечення безпеки ОПН. Порядок дії систем аварійної сигналізації та зв'язку, призначення персоналу та визначення його обов'язків. Поняття та складові системи протиаварійного захисту. Вибір засобів контролю, управління і протиаварійного захисту (ПАЗ). Обґрунтування вибору енергозабезпечення (енергостійкості) системи контролю, управління і ПАЗ з урахуванням характеру технологічного процесу та енергетичного потенціалу об'єкта. Складання та затвердження контрольних списків виробничих небезпечних чинників. Забезпечення доступу до інформації про аварії та заходи з ліквідації наслідків через альтернативні канали зв'язку.

Зміст положення (норми) чинного законодавства	Зміст відповідного положення (норми) проєкту акта
виробничих аварій. Узгодження місць розташування виробництв. Проведення інспекцій. Планування заходів у разі надзвичайних ситуацій на виробництві. Організація аварійних служб та формування планів їх роботи. Управління здійсненням заходів у разі виникнення надзвичайних ситуацій. Порядок дії систем аварійної сигналізації та зв'язку, призначення персоналу та визначення його обов'язків. Вибір засобів контролю, управління і протиаварійного захисту (ПАЗ). Обґрунтування вибору енергозабезпечення (енергостійкості) системи контролю, управління і ПАЗ з урахуванням характеру технологічного процесу та енергетичного потенціалу об'єкта. Створення та організація роботи групи експертів на підприємстві. Складання та затвердження контрольних списків виробничих небезпечних чинників. Надання інформації громадськості.	II. Небезпеки для виробничих об'єктів в умовах воєнного стану. Наслідки від руйнувань виробничих об'єктів під час збройних конфліктів. Безпека життя і здоров'я працівників на роботі в умовах воєнного стану. Організація заходів з оцінки стійкості виробничих об'єктів при обстрілах та бойових діях. Заходи по забезпеченню захисту працівників при плануванні евакуації в умовах бойових дій. Заходи безпеки на підприємстві в період воєнного стану. Розробка заходів з евакуації в умовах загрози обстрілів та блокування території підприємства. Організація аварійних служб у разі ведення бойових дій або загрози захоплення підприємства. Охорона виробничих об'єктів в умовах воєнного стану. Оперативне інформування працівників про дотримання правил та заходів під час евакуації в умовах бойових дій. Використання засобів зв'язку для передачі інформації в умовах бойових дій. Дії працівників у разі оголошення сигналу «Повітряна тривога». Цілі та засади протимінної діяльності. Загальні правила та процедури допуску працівників та поведінки на територіях, очищених від мін, зокрема вимог до їх підготовки, використання необхідних засобів захисту та проведення спеціальних інструктажів, визначення меж очищеної території. Порядок дій у разі виявлення підозрілих предметів або знаходження в місцях можливого мінування територій та наявності боєприпасів, що не вибухнули.

Виконувач обов'язків Міністра економіки,
довкілля та сільського господарства України

Тарас ВИСОЦЬКИЙ

_____ 2025 р.